

Türkiye Hayvan Sağlığı Endüstrisinin Görünümü

1nci AVRASYA VETERİNER HİZMETLERİ KONFERANSI
20-21 Aralık, 2001 - İstanbul

Dr. Burhan Hacıslamoğlu
VİSAD Yönetim Kurulu Başkanı

İlgili sektörlerde faaliyet gösteren kuruluşların üye verdiği bir dernek olan VİSAD, tüzüğünde belirtilen esaslar çerçevesinde, sektörün gelişmesine ve sorunların çözümüne katkı sağlamayı amaçlamaktadır.

Sektörde yer alan 9 kuruluştan 21 üyenin biraraya gelmesi ile 1991 yılında kurulmuş olan VİSAD, geçen zaman içerisinde önemli gelişmeler göstererek üye sayısını, faaliyetlerini ve etkinliklerini önemli oranda arttırmıştır. Halen 25 adet üyesi ile faaliyet gösteren derneğimizin temsil ettiği 17 adet firma toplam Türkiye Hayvan Sağlığı pazarının yaklaşık %80'ini oluşturmaktadır.

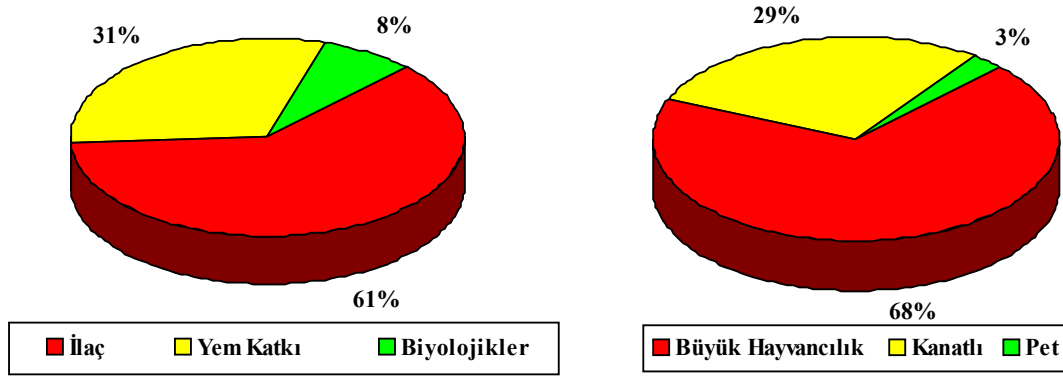
- Abfar
- Atabay
- Bavet
- Bayer
- Biopharm
- Eczacıbaşı
- Egevet
- Intervet
- Lilly
- Novartis
- Pfizer
- Refarm
- Roche
- RTA
- Sanofi-Doğu
- Topkim
- Vimar

VİSAD'a üye veren kuruluşların tamamı veteriner ilaçları sektöründe faaliyet gösterirken, 9 tanesi aynı zamanda yem katkıları sektöründe ve 11 adedi de aynı zamanda biyolojik maddeler sektöründe faaliyet göstermektedir.

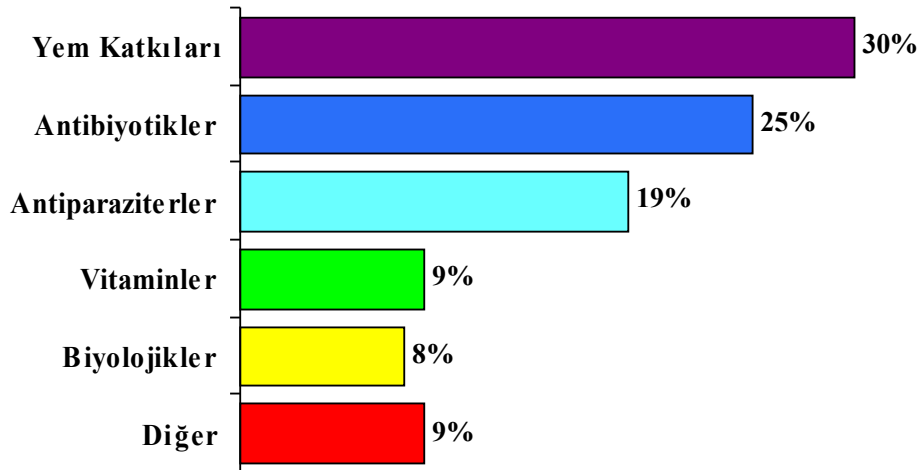
VİSAD mevcut üyeleri, etkinlikleri, sektöre ve ülkemiz hayvancılığına olan katkıları ile içerisinde yer aldığı sektörlerin en önemli temsilcisi konumundadır ve gerek üye sayısı ve gerekse faaliyetlerini daha da geliştirerek sektöre yaptığı katkıları arttırmak çabasıdadır.

Türkiye Hayvan Sağlığı Pazarı

Ülkemizdeki Veteriner ilaç, yem katkı ve biyolojik maddeler gözönüne alındığında ortaya çıkan Pazar'ın büyüklüğü 2000 yılı verileri ile 160 milyon USD olarak tahmin edilmektedir.

Toplam pazarın yaklaşık %61'ini oluşturduğu tahmin edilen veteriner ilaçları %31 ile yem katkıları izlemektedir. Hayvan türleri gözönüne alındığında sığır, koyun ve keçiler için kullanılan veteriner sağlık ürünlerinin pazarımızın %68'ini oluşturmaktadır. Kanatlı hayvanlarda kullanılan veteriner sağlık ürünlerinin büyüklüğü 46 milyon USD civarında tahmin edilirken pet hayvanlarına yönelik pazarın henüz çok küçük boyutlarda olduğu görülmektedir.

Hayvan sağlığı pazarı ana segmentler yönünden incelendiğinde %30 payla en büyük segment olarak karşımıza çıkan yem katkılarını antibiyotikler ve antiparaziter ilaçların izlemektedir.

Veteriner İlaç Endüstrisi

Visad'ın dışında yeralan firmaları da değerlendirdiğimizde 2000 yılında 42 adet firma tarafından 628 adet veteriner ilacın yaklaşık 30 milyon kutu bazında kullanıma arz edildiği tahmin edilmektedir. Bu firmalardan 7 adedi yabancı 35 adedi ise yerlidir.

Pazara sunulan ruhsatlı ilaçların yaklaşık %70'inin ülkemizde üretildiği, ithal edilmek üzere ruhsatlanan ürün sayısının 180 civarında olduğu tahmin edilmektedir. Veteriner Pazar içerisinde ithal ürünlerin payı ise daha küçük miktarlardadır (%20).

Ülkemizde veteriner ilaç üretmek üzere ruhsat almış firma sayısı 30 adettir. Bu üretim yerlerinin 28 adedi hem Sağlık Bakanlığı ve hem de Tarım Köyişleri Bakanlığı tarafından ruhsatlandırılmış beşeri ve veteriner ilaç üretimi yapabilen fabrikalar iken sadece veteriner ilaç üretmek üzere Tarım ve Köyişleri Bakanlığından onaylı üretim yerleri de vardır. Tarım ve Köyişleri Bakanlığımızın veteriner ilaç üretim yerlerinin ruhsatlandırılmasına yönelik bir yönetmeliği uygulamaya koyması veteriner ilaç üretiminde çağdaş standartların uygulanması ve takip edilmesini garanti altına alacaktır.

Sağlık Bakanlığı ve Tarım ve Köyişleri Bakanlığı kontrolünde üretim yapan firmalarımız İyi Üretim Uygulamaları (GMP) ve İyi Laboratuvar Uygulamaları (GLP) standartlarına bağlı olarak çağdaş bilgi ve teknoloji kullanımında devamlı bir gelişim içerisindeyler. Veteriner sahada kullanılan formülasyonların büyük bir kısmı Türkiye ilaç endüstri tarafından üretilmektedir.

Ülkemizde veteriner ilaçların üretiminde kullanılan hammaddeler dışalım yoluyla sağlanmaktadır. 2000 yılında veteriner ilaçları etken madde, yardımcı madde ve mamül ürün olarak 55 milyon USD ithalat gerçekleştirilmiştir.

2000 Yılı Veteriner İlaç İthalat Tahmini (yem katkıları ve biyolojikler hariç)		
Etken Madde :	33 milyon USD	%60
Yardımcı Madde :	3 milyon USD	%6
Mamül Ürün :	19 milyon USD	%34

Ülkemizde veteriner ilaçları üretimi büyük oranda iç pazar gereksinimlerine göre yönelmekte ise de sanayiinin ihracata yönelik üretim kapasitesi ve yoğun çabası mevcuttur. Yıllar itibari ile artan bir seyir gösteren ihracatımızın 2000 yılında 2 milyon USD'yi geçtiği tahmin edilmektedir. Bir çok Avrasya ülkesinin yanısıra bazı AB ülkeleri ve Dünyanın farklı bölgelerine yapılan ihracat veteriner ürünleri üretiminde GMP ve GLP gibi standartlara bağlı olarak yakalanan kalitenin bir göstergesi durumundadır.

Veteriner İlaç İhracatı Yapılan Ülkeler:

Azerbaycan, Arjantin, Ermenistan, B.A.E., Mısır, Belçika, almanya, Hong Kong, Irak, İran, İsrail, K.K.T.C. Küveyt, Madagascar, Oman, Özbekistan, Suudi Arabistan, İsviçre, Thailand, Ukrayna

Biyolojik Maddeler ve Yem Katkıları

Veteriner sahada kullanılan biyolojik maddeler gözönüne alındığında Ülkemizde üretimin Tarım ve Köyişleri Bakanlığına bağlı Enstitü Laboratuvarlarının yanısıra özel sektör tarafından kurulan 2 laboratuvarda üretim yapıldığı görülmektedir.

YERLİ ÜRETİM		Büyükbaş	Kanatlı	Pet
TKB Laboratuvarları (10)	50 milyon doz	%62	%37	%2
Özel Laboratuvarlar (2)	6.6 milyon doz	%100	-	-
İTHALAT	2.9 milyar doz		%99.8	

Yerli üretimimiz büyükbaş aşıllara yoğunlaşırken kanatlı ve pet aşıllarının nerede ise tamamı ithalat yolu ile sağlanmaktadır.

Ülkemizde kullanılan yem katkılarının yaklaşık tamamı ya üretimde kullanılmak üzere aktif madde ya da doğrudan kullanıma hazır hazır halde yurt dışından ithal edilmektedir.